

Vedlegg 9

Versjon 1

03.11.2017

Handlingsregler for Ruters leverandører Busstjenester Romerike 2019

HANDLINGSREGLER FOR RUTERS LEVERANDØRER

1. Overholdelse av rettsregler

I tillegg til å følge disse handlingsreglene skal leverandøren overholde gjeldende lover og regler. Ved motstrid skal høyeste standard gjelde.

2. Menneskerettigheter

Leverandøren skal respektere grunnleggende menneskerettigheter, herunder:

- a. Arbeide for like muligheter og lik behandling av ansatte uavhengig av hudfarge, rase, nasjonalitet, sosial bakgrunn, funksjonshemming, seksuell legning, politisk og religiøs overbevisning, kjønn eller alder.
- b. Respektere enhver persons verdighet, privatliv og rettigheter.
- c. Ikke tolerere uakseptabel behandling av ansatte, herunder psykisk mishandling, seksuell trakassering eller diskriminering.
- d. Forby oppførsel som innebærer uttalelser, kroppsspråk og fysisk kontakt som er av seksuell, tvingende, truende, fornærmende eller utnyttende karakter.

3. Arbeidsmiljø

Leverandøren skal

- a. Anerkjennende de ansattes rett til å organisere seg og retten til å være uorganisert, og verken begunstige eller diskriminere ansatte på grunnlag av sitt forhold til arbeidstakerorganisasjoner eller fagforeninger.
- b. Overholde bestemmelser om minstealder for sysselsetting i norsk lov (jf. ILO-konvensjon nr. 138 forbud mot barnarbeid).
- c. Ikke ansette noen mot sin vilje eller for øvrig ha noen form for tvungen arbeidskraft.
- d. Sørge for rettferdig lønn som minst svarer til de vilkår som fremgår av en av de landsomfattende tariffavtalene i Norge eller andre nasjonale regler om minstelønn.
- e. Overholde gjeldende arbeidstidsbestemmelser i henhold til nasjonal lov.

4. Korrupsjon og bestikkelser

Leverandøren skal

- a. Ikke akseptere eller ta del i noen form for korrupsjon eller bestikkelser, herunder enhver form for betaling eller annen fordelsoverføring til offentlige tjenestemenn i den hensikt å påvirke vedkommendes avgjørelser.
- b. Verken direkte eller indirekte gi gaver til Ruters ansatte eller representanter. Unntatt er gaver av ubetydelig verdi i forbindelse med foredrag eller lignende.

- c. Verken direkte eller indirekte bekoste bevertning, sosiale arrangementer, underholdning, reiser eller lignende for Ruters ansatte eller representanter. Unntatt er nøkterne arbeidsmåltider.
- d. Ikke tilby Ruters ansatte eller representanter bevertning, utgiftsdekning, gaver, rabatter eller andre ytelser i situasjoner knyttet til anbudskonkurranser, kontraktsforhandlinger eller tildeling av kontrakt.

5. Miljøvern

Leverandøren skal

- a. Etterleve gjeldende lovgivning og internasjonale standarder for miljøvern.
- b. Begrense forurensning og iverksette tiltak for bedre miljøvern.
- c. Benytte eller ta i bruk et tilfredsstillende styringssystem for miljø (f.eks. ISO 14001).

6. Ansattes helse og sikkerhet

Leverandøren skal

- a. Ta ansvar for de ansattes helse og sikkerhet.
- b. Ha kontroll på eventuelle farer og ta forholdsregler for å unngå ulykker og arbeidsrelaterte sykdommer.
- c. Sørge for opplæring og sikre at de ansatte har den nødvendige kunnskap vedørende helse- og sikkerhetsforhold.
- d. Ha et tilfredsstillende styringssystem for yrkesrelatert helse og sikkerhet i henhold til arbeidsmiljøloven.

7. Hvitvasking

Leverandøren skal motsette seg enhver form for hvitvasking av penger og skal ta nødvendige skritt for å forhindre at slikt skjer i forbindelse med sine finansielle transaksjoner.

8. Konkurransen

Leverandøren skal ikke under noen omstendigheter forårsake eller være delaktig i brudd på konkurransereglene; herunder ulovlig prissamarbeid eller markedsdeling.

9. Leverandørkjeden

Leverandøren skal

- a. På best mulig måte sikre egne leverandørers etterlevelse av disse handlingsreglene.
- b. Basere utvelgelse og behandling av egne leverandører på saklige kriterier.